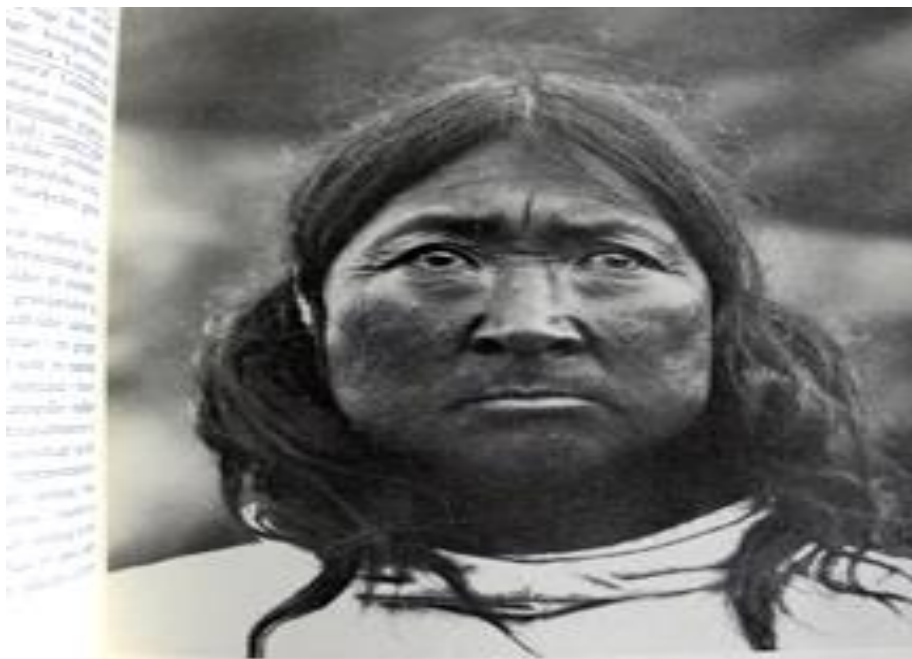

Bachelorprojekt
Ilisimatusarfik
Afdeling for Teologi

August 2018

Billede taget af Christian Rosing

**KRISTUSTRO
I
TASIILAQ**

Resume:

Jeg tog på feltarbejde til Tasiilaq i sommers for at undersøge om østgrønlænderne havde Kristustro, fordi jeg havde læst nogle teologistuderendes kritik fra 2001 af Mogens Hindsbergers bog "Fra åndetro til gudstro i Østgrønland" fra 1999.

I starten havde jeg troet, at jeg ville bekræfte kritikken af Mogens Hindsberger, for jeg troede på, at kritikken, som kom fra de teologistuderende, var rigtig, men jeg må nu konkludere efter min forskning i Tasiilaq, at Mogens Hindsberger havde ret i noget af sin undersøgelse, fordi man skal selv tage til Tasiilaq, og selv opleve deres kultur og mentalitet.

Mogens Hindsberger skriver i sin bog, at østgrønlænderne har reminiscenser af deres traditionelle religiøse elementer, og i min undersøgelse fandt jeg frem til, at østgrønlænderne respekterer og vil bevare deres forfædres fortællinger. Derfor mener jeg, at Mogens Hindsberger har ret i sin konklusion, at østgrønlænderne har bevaret noget af deres traditioner.

Jeg mener imidlertid, at der er sket en udvikling siden Mogens Hindsberger har været i Østgrønland, fordi han skriver i sin konklusion, at Jesus som den guddommelige frelserskikkelse ikke har haft plads i Østgrønland, og at østgrønlænderne ikke kender til begrebet Synd.

Jeg fandt frem til, at østgrønlænderne betragter Jesus som Frelseren, sådan som man kan se i min undersøgelse. På denne baggrund må jeg give de teologistuderende ret med hensyn til deres kritik af Mogens Hindsberger, fordi det, som Mogens Hindsberger ikke har forstået, er, at når vi grønlandere siger Frelser på grønlandsk, siger vi *Annaassisunnguaq* (Den lille frelser). Derfor er jeg ikke enig med MH's konklusion om hans udtalelser om Frelse, og om østgrønlandernes forståelse af ordet Frelse.

Det andet ord, som jeg også var interesseret i at vide noget om, var Synd, fordi Mogens Hindsberger skriver i sin bog, at østgrønlænderne ikke ved, hvad Synd betyder, fordi de ikke har et grønlandsk udtryk, men jeg fandt frem til i min undersøgelse, at østgrønlænderne godt ved, hvad ordet Synd (*Ajortí*) betyder, og når jeg spurgte informanterne om, hvad de forstår ved ordet Synd, så var de ikke i tvivl om, hvad ordet betyder.

Jeg er glad for, at jeg kan afvise nogle af Mogens Hindsbergers resultater, for jeg tog selv til Tasiilaq, og snakkede med nogle informanter uden tolk, da jeg selv kan snakke med dem, og forstår deres kultur.

Indholdsfortegnelse:

Indledning	4
Problemformulering	5
Præsentation og kritik af Mogens Hindsberger	5
Metodedesign	7
Beskrivelse af forløbet	9
Analyse	9
Forskningsresultater	18
Beretninger fra informanter	19
Konklusion	21
Litteraturliste	23
Bilag 1	24
Bilag 2	25
Bilag 3	
Informant 1	26
Informant 2	28
Informant 3	30
Informant 4	33
Informant 5	35
Informant 6	38
Informant 7	41
Informant 8	44
Informant 9	46
Informant 10	48
Informant 11	50
Informant 12	53
Informant 13	55
Informant 14	58

Venligst bemærk, når man skal ind til links, skal man over til teksten med musen, og trykke Ctrl. og venstre muse-klik.

Indledning:

I forbindelse med mit bachelorprojekt har jeg i sommerens løb været i Tasiilaq på feltarbejde og interviewe nogle beboere i Tasiilaq (østgrønlandere). Jeg ønskede at finde ud af, om og hvordan kristendommen havde fundet fodfæste blandt østgrønlanderne i 2018.

Jeg havde læst Mogens Hindsbergers bøger *Den grønlandske kristendomsopfattelse fra Hans Egede til vore dage fra 1997* og *Fra åndetro til gudstro i Østgrønland* fra 1999 og var blevet interesseret i at undersøge, om der var sket en udvikling i østgrønlandernes forståelse af kristendommen, siden Mogens Hindsberger (MH) havde været i Østgrønland i 1998.

Jeg blev meget overrasket over, at østgrønlanderne kender mange bibelske begreber, og jeg har ikke mødt mange vestgrønlandere, som kender så mange bibelske begreber som østgrønlandere, og jeg er ikke helt enig i hans konklusion:

Det er lidt svært at forene Baks tale om, at grønlanderne på den ene side antog kristendommen helt og fuldt og på den anden side længe bevarede dele af den gamle tro. Som tidligere nævnt blev det også stærkt påpeget af de danske præster i begyndelsen af det 20. århundrede, at den grønlandske kristendom på mange måder var en overfladekristendom. I den tidligere refererede undersøgelse fra Østgrønland er der ikke meget, der tyder på, at forholdene i Østgrønland skulle adskille sig væsentligt fra situationen i Vestgrønland (Hindsberger, 1997, s.208).

Det fremgår af dette citat, at kristendommen i Østgrønland på mange måder var en overfladekristendom i det forrige århundrede.

Mit ophold i Tasiilaq bekræfter ikke MH undersøgelse i Østgrønland, og hans konklusion.

Ifølge MH tror østgrønlanderne ikke på Jesus som en guddommelig frelserskikkelse, men de tror på Jesus som et stort og en god mand. En idealskikkelse.

Når jeg har måttet konkludere, at jesuskikkelsen aldrig har haft den plads i den grønlandske kristendom, som missionærerne og præsterne har troet og forventet, er der heller ikke den ringeste nedvurdering deri. (Hindsberger, 1999, s.110)

Jeg har aldrig mødt nogen i hele mit liv, som er så sande kristne, og virkelig tror på, at vi mennesker er skabt af Gud, og at Gud har givet os livet, og at vores liv tilhører Gud.

De forstå kærlighedsbudskabet, "elsk din næste, som du elsker dig selv", og de beder for de andre, hvis de mener, at de ikke lever deres liv korrekt, for de håber det bedste for deres næste, selvom de ikke er i familie med hinanden, og denne tankegang er ikke meget brugt i Vestgrønland.

MH nævner også i sin bog, at missionærerne gennem årtier, havde forsøgt på at udrydde al "hedenskab":

Missionærer og præster har igennem århundrederne gjort ihærdige forsøg på at udrydde al "hedenskab".

En del har de haft held med at udrydde, nemlig det, der umiddelbart har kunnet kontrolleres. Det gælder f.eks. angakkoq institutionen, som der ikke var plads til ved siden af missionærerne og senere præsterne. At de indfødte – i hvert fald i en overgangsperiode – også har brugt disse som en slags åndemanere, er en anden historie.

Andre oprindelige elementer, som missionærerne har opfattet som hedenske, har været brugen af amuletter og tupilakker. Også på dette område har missionærerne været effektive.

Både de grønlandske interviews og de danske kontrolinterviews synes at vise, at troen på amuletter i Grønland i dag ikke er nævneværdig stærkere end troen på lykkedyr i Danmark (Hindsberger, 1997, s.223).

Der er sket en undvikling med hensyn MH undersøgelse i det 20. århundrede med hensyn til med at udrydde Inuit tro.

Det svarer til, at Mine informanter ikke længere tror på Inuit troen, selvom de har respekt for de gamle kulturelle værdier.

Problemformulering:

På baggrund af min redegørelse i indledningen er jeg kommet frem til følgende problemformulering:

Hvordan er kristustroen rodfæstet blandt østgrønlænderne i Tasiilaq i 2018 efter MH's undersøgelse i 1997?

Præsentation og kritik af Mogens Hindsberger

MH blev født i 1935, og blev lærer som 21 årig, og ved siden af hans virke som folkeskolelærer, studerer han teologi på Københavns Universitet, og blev cand.theol. i 1962, hvor han derefter tiltrådte som hjælpepræst på flådestation Grønnedal i Grønland.

I 1969 blev han cand.art. i latin, hvor han derefter var ansat som fagkonsulent i Undervisningsministeriet.

Han var rektor på Gentofte Studenterkursus fra 1972 til 1986, samt samme position på Marie Kruses Skole fra 1986 til 1988.

Ind imellem tog han også initiativet til eliteidrætsgrene, som vi i dag kender som Team Danmark.

MH har haft interesse for Grønland i mange år, som der står i hans bog i *"Den grønlandske kristendomopfattelse fra Hans Egede til vore dage"*, står at han har noter fra 1971 (Hindsberger, 1997, s.231), derfor har haft interesse for grønlænderne varet i mange år før han udgav de bøger, som jeg har brugt her i min bachelor projekt.

Formodentlig har han undersøgt forholdene, før han begyndte på sine undersøgelser.

I 1999 udgav han bogen "Fra åndetro til gudstro i Østgrønland", hvor han interviewer "almindelige mennesker".

Jeg vil nu præsentere MHs undersøgelse og den kritik, som er blevet rejst mod den, kritikken om MH er taget fra www.tidsskriftetgronland.dk

www.tidsskriftetgronland.dk/archive/2002-4-Artikel04.txt

I 2001 kom der en kritik af MH's, undersøgelse fra teologistuderende på Ilisimatusarfik. Det var Nukanguaq Adolfsen, Marianne Krog, Aviaja Rohmann Pedersen, Emilie Steenholdt og deres lærer Henrik Wilhjelm.

De teologistuderende kritiserer MH's mangel på videnskabelighed, fordi hans undersøgelser foregår ved interviews eller spørgeskemaer, som let kan misforstås af en der ikke ved noget om forholdene i Grønland og mellem grønlænderne:

Vi finder, at Hindsbergers undersøgelser er et meget groft eksempel på, hvor galt det kan gå, når der laves undersøgelser i Grønland ved hjælp af interviews eller spørgeskemaer (kritik af MH., 2001).

De mener, at MH har fordomme om grønlændere, og det er forståeligt, fordi han ikke har boet blandet grønlændere, som han ellers havde nævnt ifølge de teologistuderende.

De mener også, at han ikke burde havde foretaget interviews, fordi han ikke havde anonymiseret de mennesker, som han havde interviewet, og derved havde han gjort dem genkendelige. Han nævner dog ikke deres fulde navne. De mener ikke, at han har gjort

noget for at beskytte personer, som han havde interviewet, og de kan ikke helt forstå, at sponsorerne ikke har gjort noget for at stoppe udgivelsen.

De mener, at hans spørgsmål har været manipulerende, og at han kun hører, hvad han ønsker at høre.

De mener også, at hans forskning er overflødig. De kritiserer, at MH mener, at grønlænderne har kristentro, men de ikke har kristustro, f.eks. grønlænderne kender ikke til begreber, såsom -Helligånd, -Synd, -Nåde, -Tro og Frelse.

Når jeg har måttet konkludere, at jesusskikkelsen aldrig har haft den plads i den grønlandske kristendom, som missionærerne og præsterne har troet og forventet, er der heller ikke den ringeste nedvurdering deri (Hindsberger, 1999, side 110).

Et par af informanterne giver udtryk for, at de undertiden kommer til erkendelse af egen synd i forbindelse med nadveren, men ellers må man sige, at begrebet synd ikke er mere kendt i Østgrønland end i Vestgrønland, hvor det lige fra Egedernes dage har været et ret ukendt begreb (Hindsberger, 1999, side 104).

Dette citat viser, at MH har vist at østgrønlænderne har tro på Jesus, men ikke på Kristus, som den guddommelige frelsersskikkelse.

Er der overhovedet sket en udvikling i Tasiilaq, efter MH havde været der i 1998?

Det er dette spørgsmål, som jeg har været interesseret i at undersøge.

Metodedesign

Inden jeg tog afsted til Tasiilaq, læste jeg litteratur om kvalitativ og kvantitativ forskningsmetoder (Kruuse, 2011). Jeg udarbejdede en interviewguide med forskningsspørgsmål og interviewspørgsmål (bilag 1).

Min undersøgelse skulle foregå igennem interviewning. Jeg havde planlagt, at jeg ville interviewe 10 personer i forskellige aldersgrupper, 5 skulle være omkring 18-30 år, som er under uddannelse, eller har fået erhvervsuddannelse, og de sidste 5 personer i kategorien, skulle være voksne mennesker med et erhverv som fisker og fanger, og en med videregående uddannelse.

Kvalitativ forskningsmetode kan spores langt tilbage, men den fik gennemslagskraft i 1970'erne.

Der har været nogle diskussioner indenfor videnskaben, da der ikke har været enighed om, hvordan man skal bruge kvalitativ samt kvantitative metoder, men der er kommet

voksende forståelse i de sidste år, hvordan man bruger kvalitativ og kvantitative forskningsmetoder.

Efter 2. verdenskrig blev spørgeskemaer almindelige og blomstrede i 1950'erne. Det var først i 1970'erne, at organisationsforskere begyndte at blive interesseret i kvalitative analyser. Siden er der udgivet mange undersøgelser med kvalitative metoder.

Der er nogle forskere, der mener, at kvantitative undersøgelser er overfladiske, fordi de er begrænsede, og ikke kan opfange relevante forhold (Lafferty, 1981 i Kruuse 2011, s.).

I min kvalitative undersøgelse har jeg interviewet 14 personer i forskellige aldre. Jeg har foretaget individuelle interviews om deres kristenopfattelse, og hvad forskellige ord i bibelen betyder for dem, og hvad de forstår ved betydningen af disse ord for at være sikker på, at de forstår bibel budskabet, fordi de teologistuderende skriver, at Mogens Hindsberger havde nævnt i sin bog, at østgrønlandere ikke forstår bibelske begreber, fordi de har et helt andet sprog end vestgrønlandere.

Det er forståeligt, hvis MH havde skrevet østgrønlandere har et helt andet sprog end vestgrønlandere, men som mange østgrønlandere nævner under mit interview, lærer de vestgrønlandernes sprog, fordi det er rigsgrønlandsk (<https://europas-lande.dk/dan/lande/Gr%C3%B8nland/Befolkning/Sprog/mellem/>)

MH's undersøgelser i Østgrønland har været kvantitative undersøgelser. De foregik gennem spørgeskemaer. Derfor havde han ikke haft mulighed for at tale personligt med dem, selvom han har skrevet, at han betragter sig selv som en personlig ven af sine informanter (Hindsberger, 1999, side 109).

Efter jeg kom til Tasiilaq, fandt jeg ud af, at jeg ikke kunne gennemføre undersøgelsen, som jeg havde ønsket, fordi beboere ikke ønskede at blive interviewet, og jeg var nødt til at interviewe de folk, som var villige til at blive interviewet.

Da jeg kom tilbage til Nuuk, der sad jeg og oversættede det grønlandske spørgsmål til dansk. Jeg har ikke taget informanternes pauser med i oversættelsen, og det har jeg valgt at gøre det for at læseren kan forstå, hvordan informanterne havde svaret.

Det var ikke muligt for mig, at få de informanter som jeg på forhånd havde tænkt mig, derfor er informanterne valgt tilfældigt.

I min udvælgelse af mine informanter, kunne ellers være anderledes hvis jeg havde haft planlagt turen ordenligt, så havde jeg på forhånd gået til folkeregister og fået et mere spredt udvalg af mine informanter, men da det er første gang det er foregået for mig, så er det først gået op for mig efter jeg er kommet hjem til Nuuk.

Beskrivelse af forløbet

I første omgang kontaktede jeg præsten i Østgrønland, om hun ikke kunne hjælpe mig med at finde folk, som var villige til at blive interviewet af mig. Der var en, som havde tilmeldt sig til at blive interviewet. Efter jeg kom til Tasiilaq, spurgte jeg folk, som jeg mødte på gaden, om de havde lyst til at blive interviewet af mig om deres kristne forståelse (Bilag nr.3), og at interviewet ville foregå i deres hjem, så jeg også kunne have fornemmelse af, hvordan og hvad de lavede i deres hverdag, og det lykkedes for mig at interviewe 4 personer i deres hjem. Jeg udførte interviews med 10 personer på deres arbejde. Jeg ved ikke, hvorfor jeg ikke måtte komme hjem til deres daglige liv, men jeg er dog taknemmelig for, at mine interviews kunne blive en realitet, og jeg fik mange informationer om deres kristendoms opfattelse.

Der var en enkelt person, som kontaktede mig, efter jeg havde hængt informationer op på alle byens opslagstavler, hvor jeg efterlyste informanter.

Analyse

Jeg har ikke taget alle informanternes svar, fordi næsten alle svarer var ens, derfor har jeg kun taget dem, der svarer anderledes end andre informanter (Bilag 3).

Helligånd:

Alle informanter siger, at de forstå ved ordet Helligånd, at det er Guds ånd, og at det er Guddommelig, Ren ånd, hjælpende ånd og at man siger: Fader, Sønnen og Helligånd. Noget vi har inde i os selv.

Citat (Informant 2): *Ved Helligånd, forstå jeg, at det tilhører vores skaber.*

Citat (Informant 3): *Ved Helligånd, kan jeg forstå, at den er mægtig, hvis der ikke var Helligånd, ville menneskeheden liv, vil være meget forfærdeligt, men ved Helligånd, forstå jeg, at jeg skal respekt den, og vise respekt.*

Citat (Informant 4): *Ved Helligånd forstå jeg, hvordan kan jeg forklare dette, men jeg har læst, som der står i bibelen, Helligånden er inde i os, og det er på denne måde, jeg forstå den.*

Citat (Informant 5): *Når jeg er til gudstjeneste, hører jeg om Helligånden, men jeg har ikke selv læst i bibelen, derfor ved jeg ikke helt præcist, hvad den betyder, men når jeg tænker på det, tror jeg at handler om ren ånd.*

Citat (Informant 6): *Det er Helligånd, jeg ved ikke engang, hvordan jeg skal forklare den (og gør tegn, at den er i luften, alle vegne)*

Citat (Informant 7): *Jeg forstå den på denne måde, ånden er hellig, den gode ånd, en hjælpende ånd, en der kan påvirke et menneske, det er sådan jeg forstå det.*

Min konklusion af Helligånden er, at østgrønlandere ved, hvad ordet, som står i Bibelen, betyder.

Synd:

Informanterne siger, at det er noget ondt, og det er djævel værk, at det er en ødelægger for en og alle, og at vi er alle syndere.

Citat (Informant 2): Der er selvfølgelig en frister, vi bliver hele tiden fristet, men siden vi er døbt, får vi altid hjælp.

Citat (Informant 3): Ved dette ord, forstå jeg, at personen kan begå noget ondt ved en anden person. Som der står i bibelen, vi er alle født som syndere, og skal lære kærlighed i vores liv, tror du også selv på det?

Ved synd, tror jeg, at vi skal forbinde kærligheden til dette, hvis vi skal fjerne synden, skal vi tage kærligheden til vores liv, derfor mener jeg, at vi skal lære om kærligheden, når vi bliver født.

Citat (Informant 4): Ved Synd, forstå jeg, at det er noget, som ikke er rigtigt, som vi selv skal tilgive fra os selv.

Citat (Informant 6): Jeg forstå den, som ikke er godt, ordet synd er, når et menneske, har begået ondt, så er mennesket syndigt.

Citat (Informant 7): Jeg forstå den på denne måde, det er ondt, for en anden person, det får en til at opleve noget ondt og den har ikke kærlighed, og den gøre mennesker nedtrykt, en der kan få en til at gøre et ondgerning, det er sådan jeg forstå det.

Min konklusion af Synd er, at østgrønlandere kender begrebet Synd, og at de ved, hvad ordet, som står i Bibelen, betyder.

Nåde:

Informanterne siger, at blive benådet er den bedste gave i vores liv, at vi også er blevet benådet, fordi Jesus Kristus døde for os. Østgrønlandere forstår at blive benådet, også betyder at blive tilgivet.

Citat (Informant 1): Jeg forstå det på denne måde: Hvis nogen havde eller har gjort nogen eller noget ondt, så beder vi for vedkommende, så vedkommende kan blive benådet eller tilgivet.

Citat (informant 4) Vi bliver benådet af Gud, fordi han elsker os.

Citat (Informant 5): Tilgivelse.

Citat (Informant 6): Jeg forstå at selve ordet er meget stærkt, selve ordet giver mig trøst, nåde er, at blive tilgivet.

Citat (Informant 7): *Jeg oplever Guds nåde, sådan: Når jeg har personlige problemer, kan jeg mærke at, jeg bliver hjulpet, jeg mærker også, at jeg får glæde, fordi som dig, kan jeg mærke ordene, når jeg gør det, får jeg den rette vej.*

Citat (informant 9): *At vi skal opleve noget godt, vores Frelser har frelst os, derfor har vi nåde i Gud.*

Citat (Informant 13): *Nåde er tilgivelse.*

Min konklusion af Nåde er, at østgrønlænderne kender begrebet Nåde, og at de ved, hvad ordet, som står i Bibelen, betyder.

Tro:

Informanterne siger, at Tro er noget, som vi får udleveret som gave ved dåben, og at vi skal tro at der er en Gud og Frelser i Himlen.

Citat (Informant 2): *Hvis vi skal være troende, skal troen komme indefra.*

Citat (Informant 3): *Ja, om tro kan jeg eventuelt sige: Jeg tror på Gud, vores hellige fader, og ved dette forstå jeg min tro til vores frelser, og som der står i bibelen, og i almindelige dage, kalder vi ham, som den lille frelser (annaasisunnguaq), og dette ord betyder meget for mig, jeg har også mærket ham, jeg ved ikke, hvordan jeg skal forklare det, jeg tror på, at vores frelser har frelst mig. Jeg har oplevet vores frelser, to gange: Da jeg blive opereret her (peger på sit ben, med støtte), inde i lyset, der var jeg uden smerter, og han sagde: jeg er livet. Ja, det er rigtigt, frelseren sagde det til mig, jeg har oplevet ham.*

Citat (Informant 4): *Vi tror på vores tro, fordi vi er troende, f.eks., jeg fik troen, da jeg blev døbt, selvom jeg er en synder, skal jeg ikke tabe mit tro.*

Citat (Informant 7): *Vi skal forstå, at Gud er med os, også at der er håb, og hvis vi ikke har håb og tro, ser jeg livet som halvt liv.*

Citat (Informant 11): *Jeg tror på Gud, at der er en frelser, og de bor i himlen, og det tror jeg på, og jeg tror på det fra mit hjerte, og de bor i himlen (og hun peger på hendes hjerte)*

Citat (informant 13): *Det er ordet, og det er troen på vores tro.*

Min konklusion af Tro er, at østgrønlænderne kender begrebet Tro, og at de ved, hvad ordet, som står i Bibelen, betyder.

Frelse:

Informanterne har fuld forståelse for hvad ordet Frelse betyder, og de nævner alle sammen, at det handler om Frelseren, og han havde frelst os fra vores syndere.

Citat (Informant 4): *Vores Frelser, frelste os, ved at blive korsfæstet, og viser os hans kærlighed til os.*

Citat (Informant 5): *F.eks. jeg beder, og når jeg har bedt ved det slemme tider, mærker jeg lykkelighed, at det onde er ikke ved min side, derfor er jeg sikker på, når min tid kommer, vil jeg være velkommen til det sted, hvor vi skal hjem.*

Citat (Informant 6): *Ved dette ord kan jeg fortælle dig på denne måde, vi er blevet frelset fra vores synder, frelst, vores Frelser har frelst os.*

Citat (Informant 7): *Jeg forstå den på denne måde, ordet frelse, at vi får udleveret gode ord, og tager dette til sig, og at blive frelst, er også inde i dette ord, at blive tilgivet fra det ubegribelige, jeg lægger meget vægt i dette, fordi når jeg møder modstand, så beder jeg, og får udleveret ordet, jeg kan ikke huske, hvem der har skrevet dette, men den står i bibelen, den står skrevet sådan: Du skal ikke blive bange, jeg er med dig, det er mig, din Gud, jeg giver dig styrke, og hjælper dig, jeg holder dig i min hånd. Når jeg tænker på disse ord, mærker jeg, at jeg får styrke, og kan bedre forsvare mig mod det onde.*

Citat (Informant 11): *Jeg forstå, at der er en frelser, vores Frelser tilgiver vores synder, og vi alle, som er døbt, har den, og når jeg ser nogen, som ikke lever deres liv korrekt, beder jeg for dem, så de kan blive frelst, det er vigtigt, at bønnen kommer frem til Gud.*

Min konklusion af Frelse er, at østgrønlænderne kender begrebet Frelse, og at de ved, hvad ordet, som står i Bibelen, betyder.

Informanterne viser, at der er sket en udvikling siden MH har lavet undersøgelsen i østgrønlænderne i det 20. århundrede. Østgrønlænderne tror på Jesus, som den guddommelige frelsersskikkelse.

Treenigheden:

Informanterne ved hvad Treenigheden betyder, for der er kun én informant, der ikke ved hvad ordet betyder.

Citat (Informant 6): *Jeg har forstået det på denne måde: Tro, håb og kærlighed, og man skal forstå det på denne måde: Fader, sønnen og Helligånden.*

Citat (Informant 7): *Det er Gud, Sønnen og Helligånden*

Citat (Informant 8): *Helligånd, Fader og Søn.*

Min konklusion af ordet *Treenigheden* er, at østgrønlænderne ved, hvad ordet Treenigheden betyder, derved kan jeg af bekræfte MH's konklusion.

Min konklusion af Treenigheden er, at østgrønlænderne kender begrebet Treenigheden, og at de ved, hvad ordet, som står i Bibelen, betyder.

Hvorfor bliver man døbt?:

Informanterne ved, hvorfor man bliver døbt, og de siger, at man modtager Helligånden som gave, og at vi bliver adopteret af Gud og får mulighed for at bede til Vore Skaber.

Citat (Informant 2): *Vores mange forfædre var ikke døbt, og når vi bliver døbt, får vi kærlighed og tro. Da vores forfædre ikke var døbt, var der mange der blev myrdet, derfor får vi kærlighed, når vi bliver døbt, fordi vi finder kærlighed der, og hvis jeg elsker mine børn, skal disse også blive døbt.*

Citat (Informant 3): *Jeg mener, når vi bliver døbt, så er det vores mor, der siger JA, for os, hun fremmer os til Gud, så vi kan tro på ham, og når vi bliver konfirmeret, begræfter vi selv, at vi er døbt, vores forældre har jo vist os til Gud, fordi **vi modtager Helligånd**, når vi bliver døbt, vi bliver også spurgt ved konfirmationen, om vi bekender vores tro, og vi sider ja til denne bekendelse.*

Citat (Informant 6): *Vi bliver døbt, så vi kan blive adopteret af Gud, derfor kan jeg ikke sige, at det bare er tradition, at vi bliver døbt, vi gør det højtideligt, når vi bliver døbt, fordi vi siger ja til Gud, det er ikke bare kropsligt, men også åndeligt (hun gør tegn, at man også får det åndeligt)*

Citat (Informant 7): *Ja, det er for at blive hellige, vi får det som et gave, og vi får det udleveret som barn, jeg tror, at det er nødvendigt, også hvis man skal blive kaldt som menighed, det er også et af hovedpunkterne i vores tro, at blive døbt får man også håb, jeg tror, at det er sådan, det hele startede.*

Min konklusion af Dåben er, at østgrønlandere ved, hvorfor man bliver døbt.

Hvad betyder Nadver?:

Informanterne ved, hvad Nadver betyder, for de ved, at de modtager Jesu blod og legeme ved nadver, og at det er meget vigtigt at modtage nadver, når man er kristen.

Citat (Informant 2): *Gennem blod og legeme får vi vores frelser, og vi bliver tilgivet for vores syndere.*

Citat (Informant 3): *Den betyder mange ting, når vi modtager nadver bliver der sagt: dette er mit legeme, og det er et gave, og når jeg til nadver, mærker jeg, at alt ondt bliver fjernet, og når man drikker altervin, mærker jeg, at alt ondt bliver nedlagt.*

Citat (Informant 5): *Det er Jesus legeme, det er Jesus Kristus blod, det er gave fra Jesus.*

Citat (Informant 7): *Dette er meget vigtigt for mig, nogle gange beslutter jeg mig, at det er i dag, jeg skal modtage nadver, fordi det er vigtigt at blive tilgivet, og jeg beder også inde fra hjertet, uden et ord fra munden, og man får det også bedre, når jeg har henvendt mig til Gud, jeg har oplevet mange tragiske, og mange dejlige oplevelser, det er derfra, jeg får min styrke, jeg synes, nadver er meget vigtigt.*

Citat (Informant 9): *Nadver er Jesu blod, og legeme, dette er vigtigt i vores kristendom, vi er jo syndere.*

Citat (Informant 10): *Den renser vores krop.*

Citat (Informant 13): *Vi modtager nadver, fordi vi er skabte som syndere, derfor er det nødvendigt at rense vores krop og ånd med Jesus blod og legeme.*

Min konklusion af nadver er, at østgrønlænderne ved, hvad nadver betyder for deres kristentro.

Tror du på reinkarnation?:

Halvdelen af informanterne tror ikke på reinkarnation, MH skriver ellers i sin bog, at østgrønlændere tror på reinkarnation.

Citat (Informant 1): *Navnet kan vi få tilbage, men vi kan ikke får sindet/åndet tilbage.*

Citat (Informant 3): *Ånd, er en hellig ånd, hvis jeg skal sige min mening, vil jeg ikke give min ånd til en anden person ved at sige, her tag min ånd, jeg vil ikke sige til den anden, at jeg vil tage din ånd, og nu til dags siger man: Jeg har sindslidelse! Og det kan jeg ikke acceptere, fordi min ånd er min egen, og jeg vil ikke give min ånd til den anden, og jeg vil heller ikke modtage en andens ånd.*

Citat (Informant 4): *Jeg kan aldrig blive klog på det.*

Citat (Informant 6): *Ja, jeg tror på, at ånden vender tilbage.*

Citat (Informant 7): *Jeg plejer at tænke på det, der er mulighed for, at der sker reinkarnation, jeg mærker også på børn, der er opkaldt efter nogen, og i vores egne sprog: Alini pulavaa (Den afdøde navnfælle er inde i barnet), og barnet begynder at opføre sig som den person, som barnet er opkaldt efter, derfor tror jeg, at reinkarnation sker.*

Min konklusion af *Reinkarnation* er, at østgrønlænderne ved, hvad Reinkarnation betyder, og jeg tror, at de også er meget spiritualister ligesom mange vestgrønlændere, fordi i de sidste årstider har man udgivet mange bøger om spiritualisme, og har været meget diskuteret i vores kultur, da det er en del af vores kultur, såsom der har været mange åndemanere i vores historiske fortællinger.

Tror du på Inuit tro?:

Østgrønlændere har respekt for deres forfædres fortællinger, og vil gerne bevare deres forfædres historiske fortællinger, og det er med respekt, at de gerne vil bevare deres fortællinger om Inuit tro.

Citat (Informant 1): *Jeg tror ikke på inuit tro, men jeg ved, at der findes fortællinger om disse.*

Citat (Informant 2): *Jeg forstå dem som fortællinger, men jeg tror på, at der har været åndemanere, men jeg tror stadigvæk på, at det kun er fortællinger.*

Citat (Informant 5): *Det er ikke noget, vi tænker på til hverdag, men som børn, bliver der fortalt om disse fortællinger, det er bare fortællinger, som er sket for mange år siden.*

Citat (Informant 6): *Jeg tænker aldrig på dem, men jeg respekterer vores forfædres tro, de ved jo ikke en anden tro, jeg respekterer den tro, de har haft, jeg kan ikke selv tro på inuit tro, inuit tro er med i vores historie.*

Citat (informant 7): *Inuit tro er meget vigtigt for mig, ikke at jeg vil bruge inuit tro, eller tro på inuit tro, men den er med i vores gamle kultur, og den skal bevares, jeg respekterer vores gamle kultur, selvom det er modsatte af vores tro, f.eks. min bedstefar døde i 1956, og han var omkring 80 år, jeg har engang spurt ham: Har du været åndemaner? Og han svarede: Nej! Jeg har været sammen med åndemanere, når de mister deres forstand, og de gør mig meget bange, og åndemanere med hjælpeånd, når de dør, er det ikke godt for deres efterkommere, derfor vil jeg aldrig være en åndeman, og det er på grund af jer, mine efterkommere, at jeg ønsker, at I vil have et fredeligt liv. Det er sådan min bedstefar plejer at sige til os.*

Citat (Informant 9): *Det er inuit tro, det er gamle fortællinger, jeg kan ikke engang tro på havets moder.*

Min konklusion af Inuit tro er, at østgrønlanderne respekterer deres forfædres fortællinger, selvom de ikke selv tror på Inuit tro, vil de gerne bevare deres forfædres fortællinger, fordi det er deres kultur.

Af jorden er du blevet, af jorden skal du blive og af jorden skal du opstå:

Alle informanter forklarer, at dette skal forstås på denne måde, at Gud havde skabt mennesket af jorden, hvor Gud skabte et menneske af billede af sig selv, og at mennesket skal opstå fra jorden efter døden.

Citat (Informant 1): *Vi er blevet til af jorden, og vores ånd skal opstå fra jorden.*

Citat (informant 3): *Da jorden blev skabt, blev vi skabt af jorden, og dette skete, Gud vores Fader, elsker os, han skaber et billede af sig selv, for at skabe os, vi er blevet til af jorden, fog vi vil blive til jorden, efter vi er døde, og vi vil opstå fra jorden, når den tid kommer til os.*

Citat (Informant 6): *Jeg forstå det som Gud har skabt os af jorden, og vi skal alle dø sammen, fordi vi er skabt, og vi skal blive til jorden, når vi dør.*

Citat (Informant 8): *Når et menneske bliver begravet, så kommer ånden til Gud.*

Citat (Informant 10): *Gud har givet os et krop, ånden vil blive modtaget af Gud.*

Citat (Informant 13): *Udgangspunktet ved dette, Gud skabte mennesket med jorden, det er derfor vi skal begraves med jorden, så vi kan blive til jord, og af jorden skal ånden opstå.*

Min konklusion af Af jorden er du blevet, af jorden skal du blive, af jorden skal du opstå, er, at østgrønlanderne ved, hvad dette betyder.

Skal du begravet, når du dør?:

Alle informanter giver et klart svar i dette afsnit, for alle siger, at de gerne vil begravet, når de dør, og der var en enkelt informant, der sagde, at iflg. traditionen vil hun gerne begravet.

Tror du på åndemanen?:

MH skriver i sin bog, at østgrønlandere har respekt overfor deres forfædre, og det viser, at MH har ret i sin konklusion, fordi østgrønlandere ikke tror på åndemaner, men at de forstå det som fortælling, en fortælling om deres forfædre, og at de har respekt for deres forfædres historiske fortællinger.

Citat (Informant 1): *Jeg har hørt fortællinger om dem, men jeg tror ikke på dem.*

Citat (Informant 5): *Disse er fortalt gennem fortællinger.*

Citat (Informant 6): *Jeg kan ikke modsige vores forfædres fortællinger, jeg kan ikke modsige, at der ikke har været åndemaner, de kendte jo ikke andet.*

Citat fra informant 7: *Jeg har hørt, hvordan åndemanerne opfører sig, jeg har hørt mange fortællinger, dengang da de levede, tror de på deres tro, og det skal jeg respektere, at de har levet på denne måde med deres egen tro, jeg kan ikke vende mit ansigt til anden side, og sige, at de lyver, de har jo levet, og man glemmer dem ikke, og det skal man ikke.*

Vi skal ikke glemme vores egne fortællinger og kultur, det er dem, der har givet os vores identitet, men det skal ikke forstås på denne måde, at vi tror på vores forfædres tro, vi sætter pris på dem, og værdsætter dem, men vi har ikke deres tro.

Åndemanerne havde også fortalt, at når vi dør, vil vores ånd komme til leve igen, vil vi komme videre til et sted, hvor man har det godt, og de havde også fortalt, det også er en mulighed at ånden ikke vil vågne igen, og der er lignelser i dette udsagn i vores tro, derfor skal vi værdsætte dem begge to.

Citat (Informant 8): *Det jeg fået fortalt, det er fortællinger, jeg tror ikke på dem.*

Citat (Informant 9): *Jeg ved ikke, om jeg finder det troværdig, men når nogen fortæller om sådan nogle, finder jeg dem spændende, men jeg tror ikke på dem, jeg respekterer gamle fortællinger, men jeg tror ikke, at der findes åndemaner nu.*

Citat (Informant 13): *Jeg tror på, at der har været åndemaner, det har min bedstefar fortalt, som han selv havde oplevet, vores forfædre har haft åndemaner og hekse, og det er fortællinger, der bliver fortalt siden vores barndom.*

Der er ikke åndemaner nu, det er bare fortællinger, selvfølgelig respekter jeg kulturen dengang, de havde ikke Gud dengang, de havde ikke andre at henvende sig til, derfor har jeg respekt for mine forfædre, at de har haft åndemaner, men der er ikke åndemaner nu, vi er kristne, vi er døbt.

Min konklusion af Tror du på åndemaneren er, at østgrønlanderne har respekt for deres forfædres fortællinger, sådan som MH skriver i sin bog.

Tror du på spøgelse?:

Ligesom alle andre kulturer på jorden og vestgrønlandere, er der halvdelen af informanterne, der tror på spøgelse, og der er 2 informanter, der siger, hvis der findes den gode, så må der også findes den onde.

Citat (Informant 1): *Jeg tror på dem, men alligevel ikke.*

Citat (Informant 2): *Selvom jeg ikke selv har oplevet, tror jeg på ånder og fjeldgængere.*

Citat (Informant 3): *Nogle gange, fordi jeg har engang oplevet med mine egne øjne at se en person, som for længst havde været død.*

Citat (Informant 5): *Hvis man tænker på ånden, og at vi skal hjem, når vi forlader vores krop, derfor ved jeg ikke. Vi tager hjem til åndernes land.*

Citat (Informant 6): *Jeg kan tro på spøgelse, selvom jeg ikke selv har set eller oplevet et spøgelse, når nogen fortæller om spøgelse, lytter jeg, jeg tror også på at, disse oplevelser kan være rigtige, der findes jo den gode, derfor må der også findes den onde.*

Citat (Informant 7): *Ja, der er spøgelse, ja det er rigtigt, at de findes, der findes jo det gode og det onde, det er sådan, jeg oplever det.*

Citat (Informant 9): *Hvis man tænker på spøgerier, jeg hører om dem, men jeg ved ikke om disse er rigtige, jeg har ikke selv oplevet noget, men det hører til i vores kultur, at man fortæller om spøgelse, og jeg finder dem underholdende, men jeg tror ikke på dem.*

Citat (Informant 11): *Nogle fortællinger, tror jeg på, ligesom dem, der kan se ånder, selvom jeg ikke selv kan se ånder, kan jeg nogle gange tro på dem.*

Hermed kan jeg konkludere af min undersøgelse i Tasiilaq, at østgrønlanderne ikke tror på, at der er spøgelse, der er mange spekulationer, det er forståeligt på grund af fortællinger af deres forfædre, findes der også ånder, som kan ses af nogle personer, som man også kan læse på Ujûat's dagbog (side 44):

En ung mand ved navn Pitsa, skal for tiden være meget ilde stillet, idet hans afdøde moder, som døde for 7 år siden, vil have fat i sønnen og derfor har vist sig for ham i sin oprindelige menneskeskikkelse og iført de klæder, som hun bar, da hun blev begravet.

Derfor er det vigtig for os, at respektere deres kultur og deres spiritualisme, som har levet gennem tiderne i deres kultur, ikke fordi de ikke er kristne, men det er deres kultur, som alle andre kulturer i verden, findes der også spiritualister.

Hvad skal der ske med os, når vi dør?:

Informanter siger, at når de dør, vil de komme hjem til åndernes land. Jeg kan ikke helt forstå, hvad de mener, når de siger "åndernes land". MH skriver i sin bog, at østgrønlønderne siger, at de kommer i HIMLEN, når de dør:

Mere end en tredjedel er ret overbevist om, at de kommer i Himlen (Hindsberger, 1999, side 85).

Citat (Informant 1): *Vi vil rejse hjem til åndernes land.*

Citat (Informant 2): *Vores Herrer vil kalde os og bede vores ånder at komme hjem.*

Citat (Informant 5): *Vi tager hjem til åndernes land.*

Citat (Informant 6): *Vores ånd skal vende hjem til Gud, vores Fader.*

Citat (Informant 7): *Nu skal jeg fortælle dig, hvad jeg tror på: Vi vil rejse til åndelandet, og Helligånden vil være med os, og vi skal være gode.*

Jeg er helt sikker på, at vi får hjælp fra det uendelige, Gud har jo givet os at rejse til jorden, Gud har givet os et arbejde her på jorden, og ved at give os et liv, dette skal betragtes som Gud, og vi skal tjene Gud.

Citat (Informant 9): *Der bliver fortalt, jeg hører om oplevelser, der bliver fortalt, at man kommer til himlen, og at vi vil møde vores familier, som var døde, og jeg har respekt for dem, der siger det, når maskinen stopper, stopper det hele.*

Citat (Informant 11): *Efter det, hvad jeg har hørt, skal vi til himlen, jeg har hørt om en, der fortalte, at en der døde, og havde ellers taget op til himlen, vedkommende havde fløjet med 2 engle op til himlen, en på højre, og en på venstre side, da de kom op til himlen, havde se vasket hendes krop, men da Jesus kom, havde han sagt til dem, at det ikke var tiden at komme op til himlen, og vedkommende var nød til at komme tilbage til kroppen, selvom vedkommende ikke havde lyst til at komme tilbage til kroppen, fordi han/hun var vasket i himlen, men vedkommende var jo nød til at respektere Jesu befaling, det var en, som jeg fik fortalt fra en, som ellers havde været død.*

Citat (Informant 12): *Så kommer vi til paradiset.*

Citat (Informant 13): *Når vi dør, skal vi forlade vores krop, og ånden vil tage tilbage til vores Skaber.*

Citat (Informant 14): *Så vil vores ånd komme hjem til vore Fader.*

Hermed kan jeg konkludere, at østgrønlønderne tror på, at deres ånder vil komme hjem til Vor Skaber, og der er nogle, der kalder Gudsriget for "Åndernes land", fordi begrebet Guds rige ikke findes på grønlandsk, derfor er det muligt, at de bruger begreber, som de læser i populære bøger.

Forskningsresultater:

Jeg har fået resultaterne af mine interview spørgsmål, sådan som jeg har redegjort for i min analyse i det foregående afsnit, og nu vil jeg sammenfatte de vigtigste resultater i dette afsnit.

Min forskning i Tasiilaq har konkluderet, at østgrønlanderne har udviklet deres forståelse af begreberne Frelse og Synd, siden MH's undersøgelse i 1998.

De har givet mig det konkrete svar til disse begreber på deres eget sprog (*Annaassissunnguaq* og *Ajorti*).

Jeg har brugt en kvalitativ forskningsmetode i min undersøgelse i Tasiilaq, fordi jeg ville have en bedre kontakt til mine informanter, for at have et dybere indblik i, hvad informanterne svarer. Jeg kunne også se på deres kropssprog, om de følte sig trygge eller usikre, når jeg stillede spørgsmålet, og jeg fik mulighed for at spørge dybere, hvis deres svar var uklare. Kvalitativ forskningsmetode generaliserer ikke informanternes svar i modsætning til kvantitative forskningsmetoder. I kvantitative forskningsmetoder skal man kun svare på det spørgsmål, man stiller til informanten, og besvarelsen vil kun være JA eller NEJ. Derfor kan man bruge kvantitative forskningsmetoder, når man skal generalisere forskningsbesvarelser.

Kvalitative undersøgelser kan give et indblik i, hvordan nogle østgrønlanderne føler og tror på kristendommen i dag 2018, og det er det, som jeg har forsøgt at vise i min bachelor projekt (Bilag 3).

Beretninger fra informanter

Der var også et par, som jeg mødte på gaden, der sagde direkte til mig, at de ellers var interesseret i at blive interviewet, men de havde mistet lysten, fordi de ikke ville have en fremmed hjem i deres private område.

Det er meget muligt, at de føler sig skam til at vise deres hjem for en, der kommer fra Vestgrønland, det kan jo også godt være at mange vestgrønlanderne har fordomme overfor østgrønlandere, men det var i hvert fald ikke den opfattelse jeg fik, når jeg kom hjem til informanternes hjem, og deres hjem var ikke anderledes end vores hjem, de er meget renlige, og har mærkevarer møbler og ting og de taler ligeså meget dansk, som vi også gør i Vestgrønland.

Om søndagen, efter jeg havde været til gudstjeneste, var jeg inviteret til en kaffemik hos nogen der havde barnedåb, og det var en oplevelse for mig at se en lidt anderledes kaffemik, fordi de havde opført selvskabstelt udenfor deres hus, og i dette telt var der

østgrønlandske provianter. Jeg spiste mattak og tørrede fisk og hval kød, og resten var østgrønlandske delikatesser. Efter jeg havde opholdt mig i festteltet kom jeg ind i selve huset, og der var fyldt med mennesker, som kom til deres kaffemik, og alle var venlige, og man følte sig som én af dem, de var meget venlige og søde og snakkede vestgrønlandsk, der var dog nogle, som snakkede sammen i deres egen dialekt.

Østgrønlændere er stolte folk, ved at vise deres kultur og sprog, de er stolte at de har deres egen dialekt, og jeg som vestgrønlænder, lærte meget hurtigt at forstå østgrønlandsk, fordi de var meget søde til at lære mig deres sprog, og når jeg ikke forstod noget, spurgte jeg og når jeg spørger, grinte de ikke engang af mig, de respekterer at jeg ikke rigtig kan forstå deres sprog og lærte mig hvordan man udtaler nogle ting og følelser, fordi de har flere udtryk på følelser end vi gør i Vestgrønland, og der var nogle, der lærte mig, hvordan jeg skal spise deres delikatesse.

Jeg er glad for, at jeg kunne komme til deres kaffemikken, ud over de fire hjemme, som jeg skulle interviewe.

Jeg fandt også ud af at østgrønlænderne er meget filosofiske, og de er meget gode til at fortælle om deres følelser, hvor de altid involverer Gud, når de snakker om livet, og det er noget jeg normalt ikke oplever hos vestgrønlændere. Der var nogle personer, som virkelige rørte mig, fordi jeg ikke havde forventet, at de ville være så troende.

Mogens Hindsberger nævner i sin bog, at drikkeriet er et stort problem i Østgrønland, men jeg oplevede ikke, at der er så stort et alkohol problem i Østgrønland siden hans ophold i 1996. I de 11 dage jeg var i Tasiilaq, mødte jeg kun 6 østgrønlændere, som havde indtaget alkohol, de opførte sig ikke som en, som vi normalt ser i Vestgrønland. Selvom de havde indtaget alkohol, var de stadigvæk meget venlige og respektfulde overfor mig, og snakkede med mig.

Vi vestgrønlændere har for store fordomme overfor Østgrønlænderne, f.eks. i Nuussuaq i Nuuk, møder jeg flere fulde mennesker på én dag, end jeg gjorde i Østgrønland.

Ud over de spørgsmål, som jeg stiller, har informanterne fortalt deres egen oplevelser med Gud, f.eks. var der en ældre informant, der fortalte mig, at hans liv er givet af Gud. Derfor skal han lytte til, hvad Gud siger til ham, og han kan kontakte Gud ved at bede, og det er ikke bare Fadervor, han beder. Han fortalte, at man kan bede til Gud, når man får lyst til det, og at man skal bede med hjertet, og når man har daglig kontakt med Gud, kan Gud også kontakte én, f.eks. engang havde han oplevet, at han fik lyst til at sejle, og han tog ned til havnen. Men da han kom til havnen, så han en lille dreng i vandet, og han var alene, og han var faldet i vandet, da han legede, men han reddede drengen, som var ved at drukne.

Da han var yngre, fik han lyst til at gå en tur, og han var lidt nedtrykt, fordi han ikke kunne finde mening med sit liv. Da han gik langs kysten, ikke så langt fra byen, kunne han se en skikkelse på vandet, og da han kom nærmere, kunne han se, at det var en kvinde, men han kunne ikke svømme; han kunne nå hende ved at hive hende i håret, og han reddede hende. Hun havde prøvet at begå selvmord.

Derfor er det meget vigtigt for ham at bede til Gud hver eneste dag, og han finder fred, når han ved, at Gud er der for ham.

Én kvindelig informant fortalte også, at hendes liv er en gave fra Gud, og det er meget vigtigt for hende at bede til Gud. Hun beder om helbredelse for sig selv og hendes familie. Hun ser Gud og Jesus i sine drømme, og de siger til hende, at hendes synd bliver tilgivet. Hun har oplevet døden og har prøvet flere gange at begå selvmord, og hun havde næsten mistet et barn, som hun inderligt elskede, og hun ved, at det er med Guds hjælp, at hun ikke mistede barnet. Hun fortalte også, at hendes filosofi omkring livet, især ved børn, er: Vi skal ikke holde barnet som klenodie, men vi skal opdrage barnet, men barnet tilhører Gud.

Der var også en østgrønlænder, som fortalte mig om sine oplevelser. Han taget ud på fangst, og vejret var blevet dårligt, og han sejlede ind i et blåligt isstykke, og fik et hul i sin båd og begyndte at tage vand ind. Han kunne ikke vende om på grund af dårligt vejr, og da han nu skulle dø, begyndte han højlydt at bede til Gud, og bad om en chance til at gense sin familie, hans kæreste og hendes børn, samt sine forældre, og pludselige kunne han mærke, at hans båd vippede til venstre, og hullet i hans båd var på højre side. Båden holdt op med at tage vand ind, og han kunne sejle hjem til Tasiilaq. Han var meget berørt, da han fortalte om episoden, og det viser, at han virkelig tror på, at Gud havde hjulpet ham, og han viste stor kærlighed og respekt for Gud.

Konklusion:

I min problemformulering havde jeg ønsket at undersøge østgrønlændernes kristendoms opfattelse, og det skal jeg nu forsøge at svare på.

På baggrund af informanternes udtalelser kan jeg konstatere, at der er sket en udvikling i deres kristendoms opfattelse siden MHs undersøgelse. Det fremgår af informanternes svar, at Jesus Kristus er en guddommelige frelserskikkelse.

Informant 4: *Vores Frelser frelste os ved at blive korsfæstet, og viser os hans kærlighed til os.*

Informant 6: *Ved dette ord kan jeg fortælle dig på denne måde, at vi er blevet frelst fra vores synder, frelst, vores frelser har frelst os.*

Det fremgår også, at østgrønlanderne har et synds begreb, fordi de på mit spørgsmål om synd svarede:

Informant 3: *Ved dette ord forstå jeg, at personen kan begå noget ondt på en anden person. Som der står i bibelen, vi er alle født som syndere, og skal lære kærlighed i vores liv, tror du også selv på det? Ved synd, tror jeg, at vi skal forbinde kærligheden til dette, hvis vi skal fjerne synden, skal vi tage kærligheden til vores liv, derfor mener jeg, at vi skal lære om kærligheden, når vi bliver født.*

Informant 6: *Jeg forstå det, som ikke er godt, ordet synd er, når et menneske har begået ondt, så er mennesket syndigt.*

Ordet frelser samt synd, som bliver i brugt i Bibelen, og som MH skriver i sin bog, at østgrønlanderne ikke kender, da hans undersøgelse foregik i 1997, kan jeg nu bevise, at der er sket en udvikling, siden MH's undersøgelse.

Mit svar på min problemformulering bliver altså, at der er sket en udvikling i østgrønlandernes forståelse af kristendom, idet Jesus ikke bare er en jordisk Jesuskikkelse (idealskikkelse), men en guddommelige frelser.

LITTERATURLISTE:

Adolfson, Nukannguaq (2002): *Uanstændig og misvisende fremstilling af grønlandsk kristendom*. Forlag: Tidsskriftetgronland.dk

Hindsberger, Mogens (1997): *Den grønlandske kristendoms opfattelse fra Hans Egede til vore dage*. Forlag: Museum Tusulanums Forlag

Hindsberger, Mogens (1999): *Fra åndetro til Gudstro i Østgrønland*. Forlag: Museum Tusulanums Forlag.

Kruuse, Emil (2011): *Kvalitative forskningsmetoder – i psykologi og beslægtede fag*.

Petersen, Johan (1957): *Ujuats dagbøger Østgrønlandernes Sagn og Fortællinger*. Forlag: Nordlundes bogtrykkeri, København

Reinecker, Lotte & Jørgensen, Peter Stray (2017): *Den gode opgave*. Forlag: Specialtrykkeriet Arco A/S.